

ધી પ્રોહીબીશન ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ એઝ મેન્યુઆલ
સ્કેવેન્જર્સ એન્ડ થેર રીહબીલીટેશન એક્ટ-૨૦૧૩ના
અમલીકરણના સંદર્ભે રાજ્યની 'અ' વર્ગની
નગરપાલિકામાં Emergency Response
Sanitation Unit (ERSU)ની સ્થાપના કરવા.

ગુજરાત સરકાર

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ
ઠરાવ કમાંક: એમએસડબલ્યુ/૧૨૨૦૨૦/સી.ફા.૬/આર:
સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તારીખ: ૨૮ APR ૨૦૨૧

વંચાણે લીધા:-

- (૧) ધી પ્રોહીબીશન ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ એઝ મેન્યુઆલ સ્કેવેન્જર્સ એન્ડ થેર રીહબીલીટેશન એક્ટ-૨૦૧૩
- (૨) શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગનો તારીખ:- ૧૬/૧૨/૨૦૧૬નો ઠરાવ કમાંક:- ઇએસટી/૧૩ ૨૦૦૧/૩૫૮૪/આર
- (૩) શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગનો તારીખ:- ૧૦/૦૪/૨૦૧૬નો પરિપત્ર કમાંક:- ઇએસટી/૧૩ ૨૦૦૧/૩૫૮૪/આર
- (૪) ભારત સરકારના આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયના તારીખ:- ૧૨/૦૭/૨૦૧૬ પત્ર કમાંક:- ઐડ-૧૬૦૨૫/૩/૨૦૧૮-સીપીએચઇઇઓ સાથેની મંત્રાલયની ગાટર અને સેપ્ટીક ટેક સફાઈ માટેના પ્રમાણભૂત સંચાલન પ્રક્રિયા(standard Operating Procedure (SOP))ની માર્ગદર્શક સુચનાઓ.
- (૫) ભારત સરકારના આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયના તારીખ:- ૧૪/૦૨/૨૦૨૦ પત્ર કમાંક:- ૧૪/૧૨/૨૦૧૭-એસબીએમ-૧ અને તે હેઠળની સુચનાઓ.

પ્રસ્તાવના:

ભારત સરકાર દ્વારા મેન્યુઆલ સ્કેવેન્જર્સની પ્રથા જડમૂળથી નાખું કરવા વધુ અસરકારક જોગવાઇઓ સાથે વંચાણે લીધા કમાંક (૧) થી "ધી પ્રોહીબીશન ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ એઝ મેન્યુઆલ સ્કેવેન્જર્સ એન્ડ થેર રીહબીલીટેશન એક્ટ-૨૦૧૩ની રચના કરવામાં આવેલ છે. જેના અસરકારક અમલીકરણ માટે શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના વંચાણે લીધા

ગુજરાત સરકાર દ્વારા આપેલ વિકાસ
દિન: ૧૬
તારીખ: ૦૬-૦૫, ૨૦૨૧

16/05/2021
સાચાના

ક્રમાંક (૨) હેઠળના તારીખ: ૧૬/૧૨/૨૦૧૬ના દરાવ તથા વંચાણે લીધા ક્રમાંક (૩) હેઠળના તારીખ: ૧૦/૦૫/૨૦૧૮ના પરિપત્રથી ભૂગર્ભ ગટરોની સફાઈની કામગીરી માટે સફાઈ કામદારને ભૂગર્ભ ગટરમાં ઉત્તરવા/ઉત્તારવાની સંપૂર્ણપણે મનાઈ ફરમાવવામાં આવેલ છે, અને સફાઈની કામગીરી માટે યાંત્રિક સાધનોનો ૪ ફરજિયાતપણે ઉપયોગ કરવાનો રહે છે, તેમજ ગટર સફાઈની કામગીરી દરમયાન સફાઈ કામદારનું મૃત્યુ થાય તો રૂ. ૧૦.૦૦ લાખનું વળતર ચુકવવાનું થાય છે. ગટર સફાઈની કામગીરી સાથે સંકાળાચેલ સફાઈ કામદારો માટે ૨૫મ રૂ. ૧૦.૦૦ લાખના વીમાની જોગવાઈ રાખવામાં આવેલ છે. તેમજ અન્ય આનુષાંગિક સુચનાઓ પણ પ્રસ્તિધ્ય કરવામાં આવેલ છે.

ધી પ્રોહીબીશન ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ એઝ મેન્યુઅલ સ્કેવેન્જર્સ એન્ડ ધેર રીહબીલીટેશન એકટ-૨૦૧૩નું વધુ પ્રભાવી અસરકારક અમલ થઇ શકે તે માટે વંચાણે લીધા ક્રમાંક (૩) પરના તા. ૧૨/૦૭/૨૦૧૮ના ભારત સરકારના આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયના પત્ર થી સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ ખાતે Emergency Response Sanitation Unit (ERSU)ની કામગીરી માટેની માર્ગદર્શિકાઓ/Standard Operating Procedure(SOP)" જાહેર કરેલ છે. તેમજ વંચાણે લીધા ક્રમાંક (૪) પરના તા. ૧૪/૧૨/૨૦૧૮ના ભારત સરકારના આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયના પત્ર થી એક લાખ થી વધુ વત્તી ધરાવતી સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ ખાતે Emergency Response Sanitation Unit (ERSU)ને ઇન્ડિકેટર તરીકે જાહેર કરવા ભલામણ કરેલ છે. આથી Emergency Response Sanitation Unit (ERSU)ની સ્થાપના કરવાની બાબત સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી.

૬ દરાવ:-

સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાની ભૂગર્ભ ગટરોની યંત્રથી સફાઈ તથા સેપ્ટીક ટેંકની દેખભાગ તથા દુરસ્તી કરતી વખતે સફાઈ કામદારોને મશીનહોલ (Machinehole) માં ઉત્તરીને સાફ ન કરવું પડે અને ભૂગર્ભ ગટરોની સફાઈ કામગીરી દરમયાનના સમયે જરૂરી એવી કાળજી જો લેવામાં આવે નહિં તો સફાઈ કામદારોના મૃત્યુની ઘટના બનવા પામે, આવી મૃત્યુની ઘટનાને ટાળવા માટે નગરપાલિકા વિસ્તારમાં Emergency Response Sanitation Unit (ERSU)ની રચના કરવા કમિશનરશી, મ્યુનિસિપલ એડમિનિસ્ટ્રેશન, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરને અધિકૃત કરવામાં આવે છે. કમિશનરશી, મ્યુનિસિપલ એડમિનિસ્ટ્રેશન, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરે જરૂરીયાત મુજબની Emergency Response Sanitation Unit (ERSU)ની રચના કરી વિભાગને તેની જાણ કરવાની રહેશે. Emergency Response Sanitation Unit

(ERSU) ના સંચાલન અને કામગીરી માટે વંચાણે લીધેલ (૩) તેમજ (૪) પરના ભારત સરકારના આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલયના પત્રથી અપાયેલ માર્ગદર્શિકાઓ ધ્યાને લેવાની રહેશે.

આ ઠરાવ સરખા કમાંડની ફાઇલ પર તારીખ:- ૧૨/૦૪/૨૦૨૧ની નોંધથી સરકારશ્રીની મળેલ અનુમતિ અન્વયે બહાર પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(ભક્તિ શાહેરી)

નાયબ સચિવ

શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ
પ્રતિ,

- ⇒ માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સ્વાષાંત્ર્ય સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ માન.નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, સ્વાષાંત્ર્ય સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ માન.રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી, (શહેરી ગૃહ નિર્માણ)ના અંગત સચિવશ્રી, સ્વાષાંત્ર્ય સંકુલ-૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી (શ.વિ.) શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ સચિવશ્રી, (હાઉસિંગ) શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- ⇒ અગ્ર સચિવશ્રી, પંચાયત ગ્રામ અને ગૃહ નિર્માણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- ⇒ કમિશનરશ્રી, મ્યુનિસિપલ એડમિનિસ્ટ્રેશન, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર
- ⇒ સર્વે મ્યુનિસિપલ કમિશરશ્રી, મ્યુનિસિપલ કોરોરેશન.
- ⇒ વિકાસ કમિશરશ્રી, વિકાસ કમિશરશ્રીની કચેરી ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- ⇒ અધિક કમિશર અને મુખ્ય કારોબારી અધિકારીશ્રી, ગુજરાત મ્યુનિસિપલ ફાઇનાન્સ બોર્ડ, ગાંધીનગર.
- ⇒ અધિક મુખ્ય કારોબારી અધિકારીશ્રી, ગુજરાત અર્બન ડેવલપમેન્ટ મિશન, ગાંધીનગર.
- ⇒ મિશન ડાયરેક્ટરશ્રી, સ્વચ્છ ભારત મિશન, ગાંધીનગર
- ⇒ વહીવટી સંચાલકશ્રી, ગુજરાત શહેરી વિકાસ કંપની, ગાંધીનગર.

- ⇒ संयुक्त सचिवश्री (शहरी विकास), शहरी विकास अने शहरी गृह निर्माण विभाग,
सचिवालय, गांधीनगर.
- ⇒ नियामकश्री, अनुसूचित जाति कल्याण, डॉ. ज्ञवराज महेता भवन, गांधीनगर.
- ⇒ प्रादेशीक कमिशनरश्री, नगरपालिकाओ, गांधीनगर, अમदावाद, वડोदरा, सुरत राजકोट,
भावनगर
- ⇒ मनोजीग डिरेक्टरश्री, गुजरात सफाई कामदार विकास निगम, कर्मयोगी भवन,
सेक्टर-१० ए, गांधीनगर.
- ⇒ सभ्य सचिवश्री, गुजरात पाणी पुरवठा अने गटर व्यवस्था बोर्ड, जल भवन, सेक्टर-१०
ए, गांधीनगर.
- ⇒ सर्वे जुल्ला कलेक्टरश्री.
- ⇒ सेक्षन अधिकारीश्री, पी अने थ-१ शाखा, शहरी विकास अने शहरी गृह निर्माण विभाग,
सचिवालय, गांधीनगर.
- ⇒ सिलेक्ट फाइल.